

**INTERGROUP
ON THE WELFARE
& CONSERVATION
OF ANIMALS**

GESTIONAREA POPULAȚIILOR DE CÂINI ȘI PISICI – GHID AL POLITICILOR DE MANAGEMENT

PROIECT

CUPRINS

1.	REZUMAT EXECUTIV	3
2.	INTRODUCERE	4
3.	LEGISLAȚIA REGIONALĂ RELEVANTĂ ȘI STANDARDELE INTERNAȚIONALE	5
4.	PROBLEME DE GESTIONARE A POPULAȚIILOR	6
5.	PRINCIPII DE GESTIONARE A POPULAȚIILOR	7
6.	CE ÎNSEAMNĂ GESTIONAREA POPULAȚIILOR?	8
7.	ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI	13
8.	ETAPELE GESTIONĂRII POPULAȚIILOR	15

1

REZUMAT EXECUTIV

Oamenilor le pasă foarte mult de câini și de pisici. Gestionarea populațiilor de câini și pisici poate contribui la reducerea problemelor legate de bunăstarea animalelor, a riscurilor la adresa sănătății publice, precum și a sarcinii economice corelate lor. Cu toate acestea, numeroși ani de „control” ineficient sau inuman al populațiilor de animale fără stăpân riscă să revolte publicul și să frustreze guvernele din pricina lipsei progreselor.

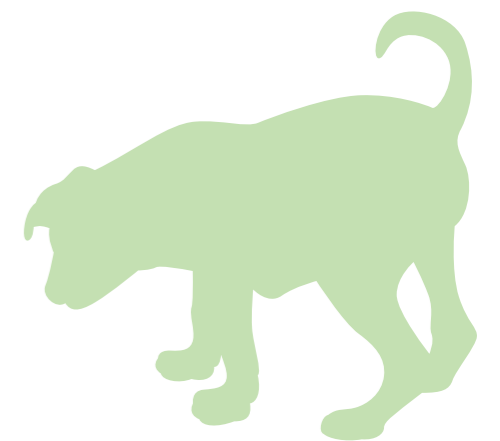
Oferim un parcurs conceptual, de la controlul populațiilor de animale fără stăpân la o formă eficientă de gestionare a populațiilor, integrată din perspectiva reglementărilor în vigoare și a normelor sociale.

În cadrul acestui document, explicăm motivul pentru care „controlul animalelor fără stăpân” care se axează doar pe „simptomul” reprezentat de câinii și pisicile hoinare din momentul prezent dă greș; sunt incluse aici dependența față de eutanasierea selectivă și față de adăposturi pentru a „curăța străzile” de animalele hoinare. Explicăm ce înseamnă „gestionarea populațiilor” și impactul considerabil mai mare pe care l-ar putea avea o realiniere a abordării pentru a lua în seamă și „cauzele-sursă” ale animalelor hoinare. Sunt prezentate, de asemenea, plasamentul într-un nou cămin și practica de Capturare/Prindere, Sterilizare și Returnare ca forme umane de răspuns în raport cu serviciile de gestionare folosite actualmente, și care ar urma să fie puse în aplicare în funcție de locație, specie și animalul propriu-zis.

Există o serie de principii fundamentale în materie de gestionare a populațiilor care sprijină eficacitatea acestei metode. Între acestea, se numără constatarea potrivit căreia va fi necesar un sistem permanent de servicii de acest tip; câtă vreme oamenii vor continua să dețină câini și pisici, nevoia de gestionare a acestor populații va rămâne la ordinea zilei. Oferim un parcurs conceptual, de la controlul populațiilor de animale fără stăpân la o formă eficientă de gestionare a populațiilor, integrată din perspectiva reglementărilor în vigoare și a normelor sociale; un asemenea parcurs necesită schimbări semnificative la nivelul comportamentelor sociale, al progreselor privind reglementarea și al serviciilor prestate.

Considerăm că recent introdusa „Lege UE privind sănătatea animalelor”, precum și actualizarea realizată la nivelul Capitolului 7.7 din „Codul sanitar OIE pentru animalele terestre”, pun bazele și aduc motivele necesare pentru îmbunătățirea gestionării populațiilor la nivelul întregii UE.

Prezentăm, de asemenea, rolul important ce revine guvernelor naționale în ceea ce privește gestionarea populațiilor de animale. Prin intermediul guvernantei, finanțării și instruirii, guvernelor locale li se poate oferi posibilitatea de a pune în aplicare servicii de gestionare a populațiilor. Se pot, de asemenea, minimiza problemele legate de gestionarea populațiilor pe care le provoacă animalele cu stăpân, prin intermediul educării și al asigurării aplicării legislației și a reglementărilor ce impun stăpânilor un comportament responsabil. Îmbinarea acestui cadru de facilitare creat de guvernul național, cu acțiuni pe plan local, asigură stăpânilor și îngrijitorilor accesul la serviciile de care au nevoie pentru a fi proprietari responsabili. Cu timpul, cu ajutorul unor investiții în profesii relevante, asociate încurajării unor practici responsabile din partea proprietarilor, publicul își poate spori, la rândul său, rolul activ în ceea ce privește gestionarea populațiilor, sprijinind astfel durabilitatea acestei practici.

2

INTRODUCERE

Grija față de bunăstarea câinilor și pisicilor pare să fie sistematic ridicată în statele europene (74% dintre respondenții la sondajul Eurobarometru (2016) consideră că animalele de companie necesită un nivel sporit de protecție), iar felul în care sunt gestionate populațiile poate avea un impact semnificativ asupra bunăstării lor.

Raportul de față își propune să sprijine statele membre UE în direcția dezvoltării unei politici de management a populației de animale de companie.

Competența UE în ceea ce privește reglementările referitoare la animalele de companie se limitează la sănătatea publică, piața internă și protecția consumatorilor. Legislația privind protecția bunăstării câinilor și pisicilor, precum și gestionarea populațiilor este stabilită prin cadrele normative ale fiecărui stat în parte. Ca atare, intervențiile utilizate pentru gestionarea populațiilor de câini și pisici, precum și eficiența acestora, diferă de la un stat membru UE la altul. Variațiile de la nivelul intervențiilor sunt adecvate, deoarece o gestionare eficientă a populației trebuie să țină seama de diferitele surse de animale negestionate, de practicile locale asociate deținerii câinilor și pisicilor și să respecte legislația și reglementările statelor membre. Etapele de gestionare a populației prezentate în secțiunea 8 pot explica, de asemenea, motivele pentru care este posibil să existe anumite discrepanțe între țări, acestea putându-se afla în etape diferite ale progresului realizat în materie de gestionare a populațiilor. Un punct de cotitură al acestui progres este trecerea de la „controlul animalelor fără stăpân”, axat strict pe câinii și pisicile hoinare la momentul respectiv, la o „gestionare a populației” ce presupune identificarea surselor viitoarelor animale hoinare, fiind adoptate măsuri de contracarare, cu accent pe animalele cu stăpân.

Ca exemplu de variație în ceea ce privește gestionarea populațiilor la nivelul UE putem reține aspectele legislative referitoare la identificare și înregistrare, precum și metodele de control al crescătorilor și vânzătorilor. La nivelul statelor membre UE, 82% au instituit obligația de identificare și înregistrare pentru câini, însă doar 15% au făcut același lucru și pentru pisici. Înregistrarea crescătorilor profesioniști este deja obligatorie în 86% din state, însă doar 36% dintre acestea impun vânzătorilor respectarea anumitor exigențe pentru comercializarea câinilor și pisicilor online. În plus, peste 60% din țări permit în continuare, într-o anumită măsură, vânzarea de câini și pisici

prin intermediul magazinelor de animale¹. Acest gen de discrepanțe de la nivelul legislației statelor membre constituie o simplă indicație în ceea ce privește motivele ce stau la baza diferențelor de gestionare a populațiilor de câini și de pisici.

Raportul de față își propune să sprijine statele membre UE în direcția dezvoltării unei politici de management a populației de animale de companie prin descrierea principiilor-cheie, a sistemelor eficiente, precum și a rolurilor și responsabilităților în materie de gestionare a populației. Discutarea rolurilor și a responsabilităților se bazează în special pe felul în care guvernele naționale pot crea un mediu propice pentru gestionarea populațiilor. Prin intermediul legislației, reglementării și educației, guvernele naționale pot pune bazele unui mediu care sprijină și creează o serie de așteptări în ceea ce privește comportamentele responsabile asociate deținerii unui animal de companie. Ca atare, guvernele locale și veterinarilor trebuie să aibă posibilitatea de a oferi acces la serviciile necesare animalelor cu stăpân și să asigure gestionarea populațiilor hoinare de câini și pisici, folosind metode umane, adaptate fiecărui loc în parte.

Gestionarea populațiilor nu se limitează la frontierele naționale. Trecerea frontierelor în vederea vânzării sau adopției animalelor de companie reliefează nevoia depunerii unor eforturi coerente la nivelul statelor UE în direcția unei gestionări eficiente a populațiilor. Răspândirea bolilor infecțioase între state reprezintă o altă preocupare, în special în cazul bolilor care nu sunt recunoscute în mod corespunzător în cadrul statului de import și pentru care nu au fost respectate măsurile necesare de control. Creșterea numărului raportat al proprietarilor de animale de companie din timpul perioadelor de limitare a deplasărilor ale pandemiei de COVID-19 și implicit a potențialului viitoare cazuri de renunțare și abandon, subliniază în mod oportun importanța sistemelor de gestionare a populațiilor.

3

LEGISLAȚIA REGIONALĂ RELEVANTĂ ȘI STANDARDELE INTERNAȚIONALE

Recent introdusa legislație UE privind sănătatea animalelor (LSA) impune tuturor crescătorilor, vânzătorilor și centrelor de colectare a câinilor și pisicilor să își înregistreze sediul la autoritatea competentă, transportatorii fiind obligați, la rândul lor, să își declare operațiunile.

Population management can also increase owner engagement and action in important practices such as vaccination, deworming and parasite control.

Acest aspect constituie o bază pentru controlul reproducerii comerciale (definită aici prin intenția proprietarului de a vinde puii) de câini și pisici în toate statele membre ale UE. Însă exigențele LSA reprezintă doar elementele de bază, lăsând stabilirea standardelor conexe și asigurarea aplicării la latitudinea fiecărui stat în parte. „Platforma UE privind Bunăstarea Animalelor” este o inițiativă a Comisiei Europene: reprezintă un grup de state membre UE, precum și de alte părți interesate, care își doresc consolidarea dialogului referitor la problemele și acțiunile adoptate în materie de bunăstare a animalelor. Asemenea acțiuni includ elaborarea unor linii directoare în materie de bune practici cu scopul de a sprijini statele membre UE în direcția continuării dezvoltării legislației și standardelor din domeniu, precum și a punerii acestora în aplicare. Liniile directoare privind cele mai bune practici disponibile în materie de câini și pisici includ aspect legate de reproducerea responsabilă a câinilor² și a pisicilor³, circulația în scop comercial a câinilor și pisicilor pe cale terestră⁴ și identificarea și înregistrarea câinilor.

Actele delegate aferente LSA includ, de asemenea, măsurile de prevenție, supraveghere, control și eradicare a bolilor pe care statele membre UE trebuie să le aplice în cazul bolilor zoonotice ce pot fi răspândite de câini și pisici (rabie, Echinococcus multilocularis și Brucella canis). Gestionarea populațiilor poate contribui la programele de control al bolilor prin creșterea proporției gestionate de câini și pisici care pot, ca atare, face obiectul unor îngrijiri veterinare preventive și al unei monitorizări de către proprietari, îngrijitori și medicii veterinari.

Managementul populațiilor poate, de asemenea, să sporească nivelul de angajament și acțiune din partea proprietarilor în ceea ce privește practicile importante, cum ar fi vaccinarea, deparazitarea și controlul paraziților. Cu toate acestea, aceste acte delegate nu impun acțiuni de gestionare a populației, altele față de măsurile de bază pentru controlul bolilor.

Capitolul 7.7 din „Codul sanitar pentru animalele terestre” al OIE oferă linii directoare în ceea ce privește gestionarea populațiilor de câini, subliniind măsurile care trebuie folosite în mod complementar, selecționate la lumina circumstanțelor de la nivel local.

Se remarcă că actuala legislație și standardele regionale și internaționale se aplică în momentul de față cu precădere câinilor, și într-o mai mică măsură pisicilor.

¹ Date nepublicate de pe Platforma UE privind Bunăstarea Animalelor, grup de inițiativă voluntară privind sănătatea și bunăstarea animalelor de companie puse în vânzare.

² https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_platform_plat-conc_guide_dog-breeding.pdf

³ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_platform_plat-conc_guide_cat-breeding.pdf

⁴ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_platform_plat-conc_guide_dog-cat_transport-land.pdf

4

PROBLEME DE GESTIONARE A POPULAȚIILOR

Acolo unde gestionarea populațiilor lipsește sau e inefficientă, câinii și pisicile riscă să se confrunte sau să cauzeze o serie de probleme, precum:

- Bunăstarea animalelor poate fi compromisă din cauza lipsei de resurse și a bolilor/rănilor netratate sau din pricina metodelor inumane utilizate pentru a controla populațiile hoinare sau nedorite.
- Printre riscurile la adresa sănătății publice se numără accidentele rutiere, transmiterea zoonozelor, mușcăturile și povara economică ridicată pe care acestea o reprezintă pentru guvern. Asemenea probleme pot fi mai semnificative în cazul populațiilor de câini decât în cazul populațiilor de pisici.
- Percepția publicului cu privire la populațiile negestionate riscă să fie negativă din pricina comportamentelor deranjante, dejecțiilor sau a fricii de interacțiuni agresive. De asemenea, pot exista îngrijorări în ceea ce privește bunăstarea animalelor înseși, inclusiv în ceea ce privește situațiile în care metodele de ucidere sunt inumane și procentele de eutanasiere sunt ridicate. Anumite comunități pot considera inacceptabilă prezența oricărui animal fără stăpân sau, dimpotrivă, să înceapă să își exprime îngrijorarea doar atunci când densitatea animalelor atinge un anumit prag; de reținut că acest prag variază în timp și de la un individ la altul. Unele persoane consideră că prezența câinilor sau pisicilor fără stăpân are un impact negativ asupra utilizării spațiilor lor publice și cred că acest lucru le afectează capitalul social.
- Câinii și pisicile pot prăda sau deranja animalele de fermă și cele sălbatice.

Problemele trebuie explorate și cuantificate pentru a permite evaluarea impactului intervențiilor de gestionare a populației, însă trebuie de asemenea recunoscută și valoarea pozitivă a câinilor și pisicilor fără stăpân pentru oameni. Majoritatea pisicilor care umblă liber au stăpân, deși hoinăresc la un moment dat fără supravegherea proprietarului; același lucru poate fi valabil și în cazul câinilor hoinari, deși situația poate varia în funcție de loc, ca urmare a diferitelor practici de îngrădire a libertății animalului folosite de către proprietari. În funcție de disponibilitatea resurselor și de climă, pisicile fără stăpân pot supraviețui suficient de bine pentru a ajunge să reprezinte o proporție considerabilă a populației de pisici hoinare. Cu toate acestea, chiar și animalele hoinare care nu au stăpân pot avea o mare valoare pentru îngrijitori. În timp ce gestionarea proactivă a populației, ca formă de contracarare a surselor viitoarelor animale hoinare, va fi bine primită de toată lumea, sursa realelor controverse și conflicte poate fi tocmai abordarea folosită pentru gestionarea actualelor populații de animale hoinare, în cazul în care nu se merge pe calea consultării și a acordului deplin.

În timp gestionarea proactivă a populației, ca formă de contracarare a surselor viitoarelor animale hoinare, va fi bine primită de toată lumea, sursa realelor controverse și conflicte poate fi tocmai abordarea folosită pentru gestionarea actualelor populații de animale hoinare, în cazul în care nu se merge pe calea consultării și a acordului deplin.

5

PRINCIPII DE GESTIONARE A POPULAȚIILOR

1. Gestionarea populațiilor trebuie să fie **umană**, evitând vătămrile și maximizând beneficiile pentru animalele vizate. Aceasta nu poate fi considerată umană dacă include metode inumane de ucidere, uciderea animalelor hoinare direct pe stradă sau utilizarea eutanasierii ca unică măsură de gestionare a populației. Menținerea câinilor sau pisicilor în adăposturi în mod permanent riscă să le compromită acestora bunăstarea, asemenea facilității trebuind să vizeze doar furnizarea unor servicii de reunire și plasament, constituind o formă de adăpost temporar. În cazul pisicilor sălbatice, care duc un trai independent de cel al omului și pe care îl evită pe cât posibil, orice perioadă de timp petrecută în adăposturi va compromite bunăstarea animalului. Sistemele care se bazează pe ucidere sau pe menținerea permanentă în adăpost constituie în cele din urmă o abordare inefficientă de gestionare a populației, deoarece se axează doar pe populația de animale hoinare din acel moment și nu abordează problematica provenienței acestor câini și pisici.
2. Dinamica populațiilor de câini și pisici diferă de la o țară la alta și chiar și în interiorul acestora, un aspect important fiind și faptul că sursele propriu-zise de animale nedorite sau hoinare pot să varieze; unele animale se nasc pe străzi, altele sunt abandonate sau li se permite să circule nestingherit de către proprietarii lor. Prin urmare, gestionarea populațiilor trebuie să **fie adaptată la dinamica locală a populațiilor**, evitându-se reproducerea orbească a unui „model” care a funcționat în altă parte. Pot fi desprinse lecții importante din intervențiile realizate în alte locuri, însă acestea trebuie interpretate prin prisma situației locale. De exemplu, este posibil ca o abordare de tip CNR (prindere–sterilizare–eliberare) folosită în cazul unei populații specifice și recunoscute de câini să fi fost eficientă și acceptată de către o comunitate locală. Cu toate acestea, reproducerea sa pentru ansamblul câinilor hoinari dintr-un oraș mare, cu un trafic intens și un nivel minim de îngrijire oferită câinilor de către comunitatea respectivă, riscă să nu fie viabilă.
3. Gestionarea populațiilor reprezintă un sistem de servicii permanent care va trebui **susținut și adaptat** în timp; nu este vorba despre un proiect pe termen scurt. Deși vor exista perioade în care va fi necesară acordarea unei atenții sporite anumitor activități, atâta vreme cât vor exista câini și pisici deținute ca animale de companie, va exista și necesitatea unor servicii de gestionare a populațiilor acestora. În mod ideal, bunele practici de gestionare devin o „normă socială”, majoritatea activităților de gestionare fiind efectuate de către proprietari; de exemplu, proprietarii solicită în mod proactiv și plătesc pentru serviciile de control al reproducerii,

de identificare și înregistrare. Îmbunătățirea gestionării responsabile a animalelor cu stăpân de către inșiși proprietarii lor și scăderea implicită a numărului de câini și pisici hoinari ar trebui să aducă cu sine o reducere a cheltuielilor publice, pe măsura progresului realizat în direcția implementării etapelor de gestionare a populațiilor (secțiunea 8). Dinamica populației poate fi influențată de numeroși factori, dincolo de eforturile depuse în cadrul sistemelor de gestionare a populației, inclusiv de anumite schimbări la nivelul modalităților și motivației asociate deciziei de achiziționare a unui animal de companie, precum și de riscurile de boli zoonotice. Prin urmare, gestionarea populațiilor trebuie să se adapteze la diferitele schimbări survenite într-un context mai amplu.

4. Recunoscând nevoia de personalizare și adaptare a sistemului de gestionare a populațiilor, se va impune evaluarea și monitorizarea populațiilor de câini și pisici, pentru a veni în întâmpinarea unei metode de **proiectare, evaluare și adaptare bazate pe dovezi**.
5. O greșeală frecventă în gestionarea populațiilor este axarea strict asupra populației hoinare de câini sau pisici existente în acel moment, ceea ce duce la un control inefficient, și doar al simptomelor. O gestionare eficientă țintește, de asemenea, sursa viitoarelor animale hoinare, punând accentul **pe cauzele profunde** ale fenomenului. De exemplu, simpla prindere, adăpostire sau ucidere a animalelor fără stăpân într-un moment dat reprezintă doar o formă de control al simptomelor. Gestionarea populațiilor necesită, de asemenea, tratarea motivelor care au dus la abandonarea inițială a acestor animale.
6. În calitate de specii domestice, atât câinii, cât și pisicile depind de îngrijirea omului pentru supraviețuirea și bunăstarea lor. Bunele practici de gestionare, cum ar fi controlul reproducerii, identificarea și înregistrarea, necesită acțiuni din partea proprietarilor și a îngrijitorilor. Acest lucru consacră **rolul esențial al comportamentului uman** în gestionarea populațiilor de câini și pisici. Înainte de a lua măsuri, trebuie înțeles ce anume fac (sau nu) deja oamenii. Mai apoi, trebuie identificate schimbările necesare la nivelul respectivelor acțiuni pentru o gestionare mai eficientă și mai umană, precum și barierele și motivațiile asociate concretizării lor. Este necesară acordarea unui timp suficient pentru a discuta cu oamenii, pentru a înțelege realitatea cu care se confruntă și pentru a-i sprijini, asigurându-vă astfel că sunt în măsură să dea dovadă un comportament responsabil de deținere a animalului.

6

CE ÎNSEAMNĂ GESTIONAREA POPULAȚIILOR?

Gestionarea populațiilor ar trebui să funcționeze sub forma unui sistem. Acest sistem se bazează pe un temei legislativ, pe voința politică și pe motivația socială, în măsură să mijlocească furnizarea și utilizarea unor „servicii” (terminologia International Companion Animal Management (ICAM)) sau „măsurî” (terminologia OIE) adecvate.

Acest sistem este menit să contribuie la stabilirea unei relații pozitive între câini și pisici și proprietarii sau îngrijitorii acestora („îngrijitori” în cazul animalelor comunitare, care nu sunt asociate unei gospodării unice de referință; în Europa, îngrijirea animalelor comunitare este mai frecventă în cazul pisicilor decât al câinilor). Această relație pozitivă se caracterizează printr-un comportament responsabil pentru a menține un nivel de bunăstare corespunzător al animalului și pentru a atenua riscurile pe care câinii și pisicile le pot prezenta pentru alte animale, pentru mediu și pentru om.

Imaginea de mai jos este o reprezentare schematică a acestui sistem în cazul câinilor, preluată din Ghidul pentru o gestionare umană a populațiilor de câini (ICAM 2019); ghidul a fost conceput pentru a avea o relevanță globală, iar serviciile descrise sunt defalcate în servicii fundamentale și respectiv specifice contextului, deși pentru țările europene toate serviciile prezintă relevanță, cu diferite particularități ce pot fi avute în vedere în mod deosebit, în funcție de specie și de dinamica locală a populațiilor acestora.

Servicii De Gestionare A Populațiilor De Câini (GPC)

Recunoscând faptul că oriunde există oameni ce dețin câini și pisici va exista în mod sistematic nevoia de gestionare a populațiilor acestora.

Același sistem va fi necesar și pentru pisici, dar cu un accent diferit în ceea ce privește felul în care sunt furnizate serviciile. În speță, controlul reproducerii pisicilor va necesita întotdeauna sterilizarea, în timp ce în cazul câinilor cu stăpân, o gestionare atentă a femelelor intacte aflate în călduri este suficientă pentru a evita reproducerea nedorită. De asemenea, pisicile își pot asigura un nivel mai mare de bunăstare în comparație cu câinii, chiar și atunci când duc un trai de animale comunitare și prezintă un risc mai redus pentru public din perspectiva mușcăturilor și a rabiei⁵. Prin urmare, controlul reproducerii pisicilor comunitare prin utilizarea sistemului de prindere/capturare, sterilizare și returnare (T/CNR)⁶ va fi considerat adecvat în mai multe situații decât în cazul câinilor.

Un răspuns axat doar pe populația hoinară din acel moment care include atât eutanasierea cât și plasarea în adăposturi, nu constituie o formă de gestionare a populației, ci trebuie mai degrabă denumit „control al populației hoinare”. Este o abordare ineficientă și în mod inerent nesustenabilă care nu tratează cauza animalelor hoinare; este ca și cum ai umple din nou și din nou o găleată fisurată, fără a o repara mai întâi.

6.1. Bazele gestionării populațiilor

Recunoscând faptul că oriunde există oameni ce dețin câini și pisici va exista în mod sistematic nevoia de gestionare a populațiilor acestora, iată elementele fundamentale ale sistemului, esențiale pentru a sprijini furnizarea de servicii pe termen-lung:

1. Legislația centrală furnizează cadrul și definește responsabilitățile unei gestionări umane a populației în întreaga țară, în timp ce reglementările de la nivel local permit utilizarea cu precădere a serviciilor ce prezintă relevanță pe plan local (ex. T/CNR) și punerea accentului pe așteptările specifice locului în ceea ce privește comportamentul de proprietar responsabil (de exemplu, nu lăsați liberi afară câinii cu stăpân).
2. Grupurile operative pluripartite, alcătuite din mai multe părți interesate, pot asigura contribuții și acțiuni din partea tuturor sectoarelor relevante.

3. Activitățile de promovare și susținere („advocacy”) pot atrage sprijin politic pentru susținerea resurselor și implicarea părților interesate pentru asigurarea unei gestionări eficiente a populației pe termen-lung.
4. Implicarea comunității este deosebit de relevantă ca sprijin pentru implementarea la nivel local. Importanța sa în ceea ce privește gestionarea populațiilor este clară dacă ne gândim la influența pe care o exercită comportamentul uman asupra dinamicii populației de câini și pisici domestice. Implicarea comunității poate contribui la promovarea unui comportament responsabil din partea proprietarului și la implicarea îngrijitorilor animalelor comunitare în accesarea și coordonarea serviciilor de gestionare a câinilor și pisicilor. De asemenea, comunitatea poate oferi informații valoroase în ceea ce privește dinamica populației pentru a contribui la conceperea și furnizarea unor servicii cât mai eficiente.

Aceste patru elemente de bază sunt descrise mai amănunțit în „Ghidul pentru o gestionare umană a populațiilor de câini” (ICAM 2019).

6.2. Sistemul de servicii de gestionare a populațiilor

Următoarea listă de servicii trebuie utilizate în asociere, punându-se accentul, după caz, pe dinamica populației de la nivel local. Serviciile sunt prezentate astfel: în partea de sus, cele mai adecvate pentru o guvernare și o punerea în aplicare la nivel național, urmate de serviciile mai potrivite pentru o implementare la nivelul autorităților locale.

Pentru gestionarea populației canine, detalii suplimentare pot fi găsite în „Ghidul pentru o gestionare umană a populațiilor de câini” (ICAM 2019) și în capitolul 7.7 din „Codul sanitar pentru animale terestre” al OIE. În ceea ce privește gestionarea populației de pisici, detalii suplimentare pot fi găsite în „Ghidul pentru o gestionare umană a populațiilor de pisici” (ICAM 2011) sau pe International Cat Care (<https://icatcare.org/>).

⁵ Pisicile par a fi mai puțin reprezentate în datele raportate privind mușcăturile de animale, probabil fiindcă sunt mai susceptibile să evite interacțiunile cu oamenii și rănile pe care le cauzează sunt mai puțin grave decât mușcăturile de câine. Pisicile se pot infecta și pot transmite rabia, însă populațiile de pisici nu au un rol de gazdă-rezervor pentru rabie în aceeași măsură ca populațiile de câini.

⁶ Controlul reproducerii și îngrijirile veterinare furnizate animalelor fără stăpân, care duc la gestionarea animalelor fără stăpân in situ, pe străzi. T (trap): „capturarea” este folosită în special pentru pisici; C (catch): „prinderea” este folosită în special pentru câini. Catch, Neuter and Return (CNR): prindere, sterilizare și returnare. Poate fi denumită și Catch, Neuter, Vaccinate and Return (CSVR): capturare, sterilizare, vaccinare și returnare sau Animal Birth Control (ABC): controlarea nașterilor de animale.

1. Identificare și înregistrare. Bazele de date centrale sau cele regionale/locale interoperabile sprijină în mod eficient reunirea cu stăpânii animalelor pierdute, identificate și înregistrate. Acest lucru constituie, de asemenea, dovada proprietății în vederea asigurării aplicării legii, a trasabilității și a urmăririi/reamintirii privind măsurile sanitare (pentru situațiile în care dosarele sanitare sunt corelate cu înregistrarea). Adopția pe scară largă poate fi obținută prin intermediul sistemelor voluntare, deși ar putea fi necesar un cadru normativ obligatoriu. Există anumite soluții care asigură interoperabilitatea bazelor de date europene pentru recuperarea detaliilor proprietarului pentru situațiile în care animalele trec frontierele naționale. Platforma UE privind bunăstarea animalelor oferă orientări suplimentare privind identificarea și înregistrarea⁷.
2. Controlul creșterii animalelor în scop comercial și al vânzării. Căței și pisicuțele sunt sănătoși, socializați în mod corespunzător și aclimatizați, ceea ce duce la un nivel sporit de stăpânire a acestora de către noii lor proprietari. Crescătorii, vânzătorii și cumpărătorii sunt conștienți de standardele așteptate, iar cei care nu se ridică la înălțimea standardelor sunt identificați și îndreptați/penalizați. Platforma UE privind bunăstarea animalelor oferă, de asemenea, orientări privind standardele de creștere a câinilor și pisicilor. LSA prevede ca toți crescătorii, vânzătorii și centrele de colectare a câinilor/ pisicilor din UE să își înregistreze sediile la autoritatea competentă. Statele au posibilitatea de a se baza pe acest temei pentru a exercita un control mai aprofundat, ce poate include:
 - a. Un nivel suplimentar de autorizare și standarde supuse inspecției în ceea ce îi privește pe crescătorii în scop comercial și pe vânzători.
 - b. Detalii privind înregistrarea crescătorului/vânzătorului incluse în mod obligatoriu în toate formele de publicitate.
 - c. Identificarea și înregistrarea tuturor exemplarelor, incluzând crescătorul ca prim proprietar înainte de vânzare.
3. Controlul transferurilor naționale și internaționale (export sau import). Reducerea răspândirii bolilor infecțioase și paraziților prin utilizarea unor măsuri sanitare, cum ar fi screening-ul, deparazitarea și vaccinarea, în interiorul frontierelor și dincolo de acestea. Luarea în considerare a riscului

sporit reprezentat de anumiți paraziți pe măsură ce zona lor de răspândire geografică se extinde, ca urmare a circulației câinilor și pisicilor și a schimbărilor climatice. Acesta este un alt aspect important pentru a proteja animalele de fermă vulnerabile, precum și animalele sălbatice din anumite zone.

4. Consolidarea capacității profesionale de gestionare a populațiilor. Recunoașterea și investirea în profesiile relevante, ce includ medicii veterinari, experții în materie de manipulare/îngrijire a animalelor și agențiile de asigurare a punerii în aplicare, astfel încât serviciile necesare unui proprietar responsabil să fie accesibile și de bună calitate.
5. Promovarea unui comportament responsabil. O îmbinare între legislație, comunicare pe tema schimbărilor de comportament și presiune socială în vederea promovării unui comportament responsabil, sigur și bazat pe compasiune față de câini și pisici.
6. Controlul reproducerii. Accesul la servicii de control al reproducerii este fundamental pentru toate tipurile de gestionare a populației, deoarece reprezintă o modalitate umană de a limita dimensiunea populației (în raport cu o creștere a nivelului mortalității) și de a limita nașterile de căței și pisoi strict la cele dorite. Pentru asigurarea accesului la asemenea servicii, este necesară depășirea barierelor ce împiedică controlul reproducerii, cum ar fi costurile, capacitatea și competențele veterinare, și transportarea animalelor la clinici. T/CNR (prindere/capturare, sterilizare, returnare) este o abordare menită să asigure controlul reproducerii animalelor fără stăpân care urmează să fie gestionate in situ, pe străzi. (A se vedea secțiunea următoare pentru modalitatea de utilizare a acesteia ca alternativă/alături de serviciile de plasament într-un nou cămin)
7. Serviciile de primire și plasament într-un nou cămin prin intermediul adăposturilor sau al rețelelor de fostering. Obținerea unei reuniri eficiente și fiabile a animalelor pierdute cu stăpânii lor și a unei alternative umane și responsabile pentru renunțarea la animal (preferabilă abandonului) urmată de un plasament eficient într-un cămin nou și adecvat. (A se vedea secțiunea următoare pentru descrierea utilizării metodei acesteia ca alternativă/în asociere cu servicii T/CNR).

Un element esențial al sistemului de gestionare a populației este preîntâmpinarea sursei viitoarelor animale nedorite și hoinare.

8. Îngrijirile veterinare. Accesul la îngrijiri veterinare le oferă proprietarilor și îngrijitorilor posibilitatea de a asigura un nivel de bunăstare adecvat pentru animalele lor și de a limita riscul de boli zoonotice. Contactul stabilit astfel cu medicii veterinari poate încuraja un comportament responsabil de deținere a animalului, fiind și o oportunitate de monitorizare⁸ a bolilor și a paraziților. Asigurarea accesului la asemenea îngrijiri poate necesita subvenții pentru proprietarii cu resurse limitate și servicii de vizită la domiciliu pentru proprietarii care nu pot ajunge la unitățile fixe. Îngrijirile veterinare includ vaccinarea antirabică la momentul oportun pentru a proteja animalele și oamenii de acest virus și pentru a atenua reacțiile inadecvate la focarele de rabie, rezultate din teama față de această boală.
9. Gestionarea accesului la resurse pentru reducerea numărului de situații conflictuale cu câinii și pisicile fără stăpân. O mai bună gestionare a deșeurilor a fost promovată ca soluție pentru controlul animalelor hoinare. Cu toate acestea, dacă animalele hoinare depind de această sursă de hrană, o reducere bruscă a lor ar duce la infometare, ceea ce face ca soluția în chestiune să nu fie umană, riscând chiar să creeze noi situații de conflict, animalele fiind silite să caute surse alternative de hrană. Mai degrabă decât o reducere a surselor de hrană, ar fi mai oportună o manipulare a acestora, prin îndepărtarea surselor de hrană în afara zonelor de conflict, în direcția unor amplasări mai adecvate, de tipul stațiilor de hrănire. O gestionare defectuoasă a deșeurilor cauzează alte probleme mai importante, inclusiv contaminarea apei și poluarea aerului, astfel încât, cu timpul, o ameliorare a gestionării deșeurilor se impune, indiferent de motivațiile legate de gestionarea populațiilor de animale. Rolul gestionării populației este tocmai acela de a pregăti populația de câini și pisici pentru o inevitabilă ameliorare a administrării deșeurilor, decursă din alte rațiuni. Asigurând faptul că pisicile și câinii hoinari au la dispoziție surse de hrană suficiente, puse la dispoziție de proprietari și îngrijitori, pentru a nu depinde de deșeurii pentru a se alimenta.
10. Educație formală pentru copii. Este vorba despre educația cu privire la interacțiunile bazate pe compasiune cu câinii și pisicile, dar și la măsurile de prevenție pentru copii și animale deopotrivă, în vederea protejării sănătății.

6.2.1. Utilizarea serviciilor pentru a trata atât sursele cât și simptomele asociate gestionării populației

Un element esențial al sistemului de gestionare a populației este preîntâmpinarea sursei viitoarelor animale nedorite și hoinare. Proprietarii care au cunoștințele, motivația și capacitatea de a accesa serviciile necesare unui comportament de deținere responsabil, pot preveni situațiile în care animalele lor ajung să contribuie la problemele de gestionare a populațiilor. În rândul acestor servicii, regăsim prestațiile de control al reproducerii la un preț accesibil, îngrijirile veterinare, mecanismele funcționale de identificare și înregistrare, și încrederea de a achiziționa un nou animal de companie știind că reproducerea și vânzarea sunt reglementate în mod corespunzător și sigure pentru atât pentru ei, cât și pentru viitorul animal de companie.

Cu toate acestea, sistemul trebuie să trateze și problema populațiilor nedorite și hoinare de câini și pisici ale momentului – „simptomul”. Acest lucru implică acordarea unei atenții deosebite felului în care sunt utilizate două servicii relevante. Ele nu se exclud reciproc și pot fi utilizate în asociere:

Centrele de primire/plasament sau „adăposturile” pentru animalele la care se renunță sau pentru cele fără stăpân, preluate de pe stradă în vederea reunirii cu proprietarii lor sau pentru plasarea într-un nou cămin. Factorii ce trebuie avuți în vedere includ:

- „Centrele de plasament” nu trebuie să fie structuri fizice, aceste servicii pot fi furnizate prin intermediul rețelelor de fostering, cu potențiale beneficii economice precum și pentru bunăstarea animalelor.
- Pentru ca centrele de plasament să fie un serviciu funcțional, trebuie să existe o cultură a adopției, care să ofere animalului o șansă rezonabilă de a-și găsi un cămin, altfel centrele se vor umple la capacitate maximă sau devin locuri în care majoritatea animalelor ajung să fie eutanasiate. Sistemul T/CNR (prindere/capturare, sterilizare, returnare) poate constitui o opțiune de gestionare pe măsură ce se dezvoltă capacitatea de adopție.
- Plasamentul animalului într-un nou cămin, mai degrabă decât sterilizarea și eliberarea sa, este probabil metoda cea mai potrivită pentru animalele părăsite de stăpân, deși acest lucru depinde de fiecare exemplar în parte (de exemplu, o pisică fără stăpân și nesocializată ar putea fi sterilizată și eliberată într-un mediu sigur).

⁷ https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/eu-platform-animal-welfare/platform_conclusions_en

⁸ Orientări pentru proprietarii de animale de companie și profesioniști în ceea ce privește metodele de screening și control sunt disponibile la <https://www.esccapuk.org.uk/> și <https://www.waavp.org/>

Controlul reproducerii și îngrijirile veterinare furnizate animalelor fără stăpân folosind metoda „prinderii/capturării, sterilizării și returnării” (T/CNR) permite o gestionare a animalelor hoinare în situ, pe străzi. Factorii care trebuie avuți în vedere, includ:

- Îngăduința și acceptarea animalelor fără stăpân de către majoritatea publicului e necesară pentru a le permite acestora să își mențină un nivel de bunăstare adecvat ulterior procedurii de T/CNR.
- Pentru ca un animal individual să fie considerat un candidat adecvat pentru T/CNR, trebuie să existe dovezi că își poate păstra un nivel de bunăstare adecvat în condițiile în care trăiește pe străzi. Animalelor foarte tinere sau celor cu probleme de sănătate le-ar putea fi mai prielnic plasamentul. Pe de altă parte, animalele care nu sunt socializate cu oamenii, cum ar fi pisicile sălbatice, este puțin probabil să facă față plasamentului, metoda TNR (capturare, sterilizare, returnare) fiind mai propice în asemenea situații. Atunci când practica TNR este asociată cu o monitorizare continuă de către îngrijitori, iar mediul prezintă riscuri minime, pisicile își pot păstra un nivel corespunzător de bunăstare generală bun pe termen-lung, putându-se bucura, se pare, de un trai îndelungat⁹.
- În situațiile în care animalele hoinare fără stăpân prezintă capacitatea de a se reproduce cu succes pe străzi, practica T/CNR va limita înmulțirea efectivelor, ca sursă de viitoare animale fără stăpân.
- Există riscul ca, în situația în care legislația interzice abandonarea animalelor deținute, autoritățile să interpreteze eliberarea animalelor sterilizate ca fiind o formă de abandon. În astfel de situații, va trebui să se ajungă la un acord cu autoritățile în ceea ce privește diferența dintre „abandon” și „eliberare” înainte de a demararea practicii T/CNR.

Determinarea celei mai potrivite dintre cele două opțiuni pentru gestionarea animalelor nedorite și fără stăpân va varia în funcție de loc, de specie și de-a lungul timpului. De exemplu, unele țări ar putea considera că practica T/CNR e adecvată în comunitățile suburbane sau rurale cu un trafic relativ limitat, dar nu și într-un oraș aglomerat. De asemenea, practica TNR ar putea fi considerată adecvată pentru pisici, dar inacceptabilă în cazul câinilor din perspectiva comunităților locale, sau câinilor eliberați le-ar putea fi greu să își asigure un nivel de bunăstare suficient. Chiar și în situația în care se recurge la T/CNR, opțiunea plasamentului ar fi, în mod ideal, disponibilă și ea pentru exemplarele în cazul cărora eliberarea nu reprezintă o soluție adecvată.

Atât adăposturile, cât și practica T/CNR au fost interpretate în mod eronat drept forme de gestionare a populației, atunci când sunt folosite în mod izolat. Acestea pot funcționa doar ca parte a unui sistem de gestionare a populației și trebuie utilizate în asociere cu alte servicii care includ și preîntâmpinarea sursei viitoarelor animale nedorite și fără stăpân.

Toate organizațiile care au o interacțiune și o responsabilitate directă în ceea ce privește câinii și pisicile, în special centrele de plasament și serviciile T/CNR, trebuie să dispună de o politică de eutanasiere. Această politică ar trebui să aibă la bază principii de bunăstare a animalelor, să corespundă legislației naționale și reglementărilor locale și să fie realistă în ceea ce privește punerea în aplicare, în conformitate cu capacitățile veterinare, fizice și în materie de personal existente. Obiectivul este ca eutanasia să fie utilizată numai pentru acei câini și pisici care suferă de o boală incurabilă, de o vătămare sau de o problemă de comportament imposibil de gestionat care împiedică plasarea sau eliberarea acestora, sau pentru exemplarele care nu se acomodează suficient de bine vieții în centre pentru a avea parte de un nivel de bunăstare rezonabil. În cazul anumitor state membre și organizații cu un potențial de plasament în noi cămine și resurse limitate, pragul de eutanasiere indicat riscă să nu fie întrunit imediat, însă acesta reprezintă obiectivul spre care ar trebui să se tindă.

⁹ Spehar DD and Wolf PJ (2019) Back to School: An Updated Evaluation of the Effectiveness of a Long-Term Trap-Neuter-Return Program on a University's Free-Roaming Cat Population. *Animals*, 9, 768. Spehar DD and Wolf PJ (2020) The Impact of Targeted Trap-Neuter-Return Efforts in the San Francisco Bay Area. *Animals*, 10, 2089

7

Furnizori de servicii în managementul populațiilor ar trebui să beneficieze de sprijin și finanțare guvernamentală, pentru a nu mai depinde de finanțarea prin donații sau prin entități private.

ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

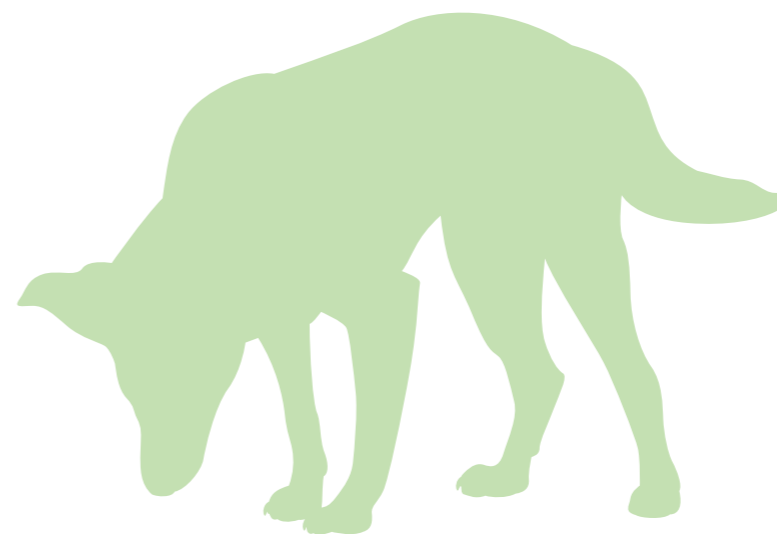
Conceperea și punerea în aplicare a sistemelor de gestionare a populațiilor are loc la nivel local, unde acestea pot fi adaptate în vederea adecvării lor la contextul local. Guvernelor naționale le revine însă rolul și responsabilitatea de a sprijini și de a permite implementarea la nivel local printr-o serie întreagă de acțiuni.

Guvernele naționale pot de asemenea stabili și sprijini așteptările privind comportamentul responsabil al proprietarilor, prin intermediul legislației, reglementărilor și al educației. Din nefericire, anvergura acțiunilor de gestionare a populațiilor întreprinse de guvernele naționale variază de la un stat membru al la altul, această responsabilitate căzând uneori doar pe umerii administrațiilor locale.

Fiind vorba despre o competență ce revine statelor membre, nu se oferă finanțare directă din partea UE pentru gestionarea populațiilor. Cu toate acestea, etapele distincte de gestionare a populațiilor în care se află diferitele state, încurajează circulația câinilor și pisicilor din țările care se confruntă cu un exces de animale către țările ale căror piețe permit vânzarea sau plasamentul în noi cămine. Acest lucru riscă să exacerbeze transmiterea unor boli infecțioase pe plan transfrontalier. Guvernele naționale ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a solicita resurse din partea UE pentru formare, infrastructură sau tehnologie, care ar putea aduce cu sine o ameliorare a sistemelor de gestionare a populației, cu scopul de a proteja sănătatea publică și a reduce motivația de a exporta câini sau pisici în afara propriilor frontierele, prin armonizarea etapelor de gestionare a populației.

Aspectele esențiale în privința cărora guvernele naționale pot și trebuie să joace un rol sunt următoarele:

- O **governare** eficientă a gestionării populațiilor necesită o responsabilitate clar definită în cadrul unui departament guvernamental; autoritatea responsabilă sau competentă. Cu toate acestea, problemele legate de câini și pisici, precum și acțiunile necesare pentru soluționarea acestora, necesită intervenția mai multor departamente. Prin urmare, se recomandă constituirea la nivel național a unui grup operativ/consultativ pluripartit în materie de gestionare a populației. Replicarea la nivelul administrațiilor locale a unor grupuri similare, cu participarea mai multor părți interesate, ar putea constitui o formă de consultanță suplimentară, specifică locului. Cele mai eficiente sisteme de gestionare a populației se bazează pe cunoașterea dinamicii locale a populațiilor de câini și pisici și sunt adaptate prin intermediul evaluării și învățării bazate pe dovezi. Autoritățile responsabile pot oferi formare și fonduri pentru colectarea de date la nivel local, pot concepe indicatori standardizați pentru a permite evaluarea comparativă a amplasamentelor și pot încuraja utilizarea datelor prin sprijinirea evenimentelor de evaluare și învățare.
- Trebuie să se stabilească un sprijin **politic** pluri-sectorial în vederea asigurării unei finanțări constante și a susținerii necesare pentru elaborarea unei legislații adecvate ca temei pentru gestionarea populațiilor. Conceptul „O singură sănătate, o singură bunăstare” poate sprijini angajamentul multisectorial și la fel și determinarea costurilor și a beneficiilor potențiale decurse din gestionarea populațiilor pentru diferite departamente.

- **Legislația** de la nivel central constituie cadrul normativ de gestionare a populației, asigurând faptul că acțiunile întreprinse nu compromit bunăstarea animalelor și sunt în concordanță cu alte cadre legislative relevante. Este preferabil ca anumite măsuri să fie stabilite prin intermediul legislației centrale, inclusiv reglementarea reproducerii în scop comercial, cerințele de identificare și înregistrare și controlul importului/exportului de pisici și câini. Alte măsuri, cum ar fi furnizarea de servicii de control al reproducerii și punerea în aplicare a T/CNR (prindere/capturare, sterilizare, returnare), pot necesita flexibilitate la nivel local și, ca atare, este preferabilă stipularea lor prin intermediul reglementărilor locale. Autoritățile competente la nivel național ar trebui să stabilească o legislație centrală adecvată, cu suficientă marjă de manevră pentru a adapta la nivel local, prevăzându-se un nivel corespunzător de finanțare, formare și orientări procedurale pentru a sprijini **punerea în aplicare**.
- Obținerea unei **finanțări** suficiente pentru gestionarea populațiilor va necesita atât sprijin politic, cât și un temei legislativ necesar pentru justificarea bugetului guvernamental corelat acțiunilor de gestionare a populației. Trebuie să se țină

seama de faptul că gestionarea populațiilor necesită un sistem permanent de servicii și nu doar intervenții punctuale, pe termen scurt. Costurile de gestionare a populației sunt suportate odată cu punerea în aplicare a acțiunilor și în momentul soluționării problemelor de gestionare a populației (de exemplu, mușcăturile și controlul bolilor zoonotice). Aceste costuri pot fi acoperite de mai multe departamente guvernamentale; monitorizarea și evidența totală a costurilor de la nivelul tuturor departamentelor poate contribui la evaluarea economică a eforturilor de gestionare a populației.

- Guvernele naționale au posibilitatea de a asigura întrunirea standardelor minime și a eficienței necesare în implementarea sistemului de gestionare a populației prin intermediul **instruirii și sprijinului** pus la dispoziție. În rândul acestora, regăsim asigurarea accesului la instruire adecvată pentru medicii veterinarilor și alți profesioniști cu un rol în gestionarea populațiilor, prin intermediul programelor de bază, precum și prin intermediul dezvoltării profesionale continue. De asemenea, se poate avea în vedere și conceperea unor instrumente care să poată fi adaptate și utilizate de către administrațiile locale, inclusiv a unor metode de monitorizare și a unor comunicări privind schimbările comportamentale, cu scopul de a încuraja un comportament responsabil din partea proprietarilor de animale.

Organizațiile non-guvernamentale (ONG) sunt voci proeminente în domeniul gestionării populațiilor, în calitate de militanți pentru metode umane, și furnizori de servicii diverse (inclusiv veterinarie, educaționale sau în materie de adopție). Medicii veterinarilor se află în linia întâi pe frontul gestionării populațiilor animalelor cu stăpân și, în calitate de experți recunoscuți și de încredere, exercită o influență puternică asupra comportamentului proprietarilor. Ambele părți interesate trebuie să se implice în grupuri consultative pluripartite de gestionare a populațiilor. Recunoscând nevoia de constituire a unui sistem permanent de servicii de gestionare a populațiilor de câini și pisici, rolul lor în calitate de furnizori de servicii în managementul populațiilor ar trebui să beneficieze de sprijin și finanțare guvernamentală, pentru a nu mai depinde de finanțarea prin donații sau prin entități private.

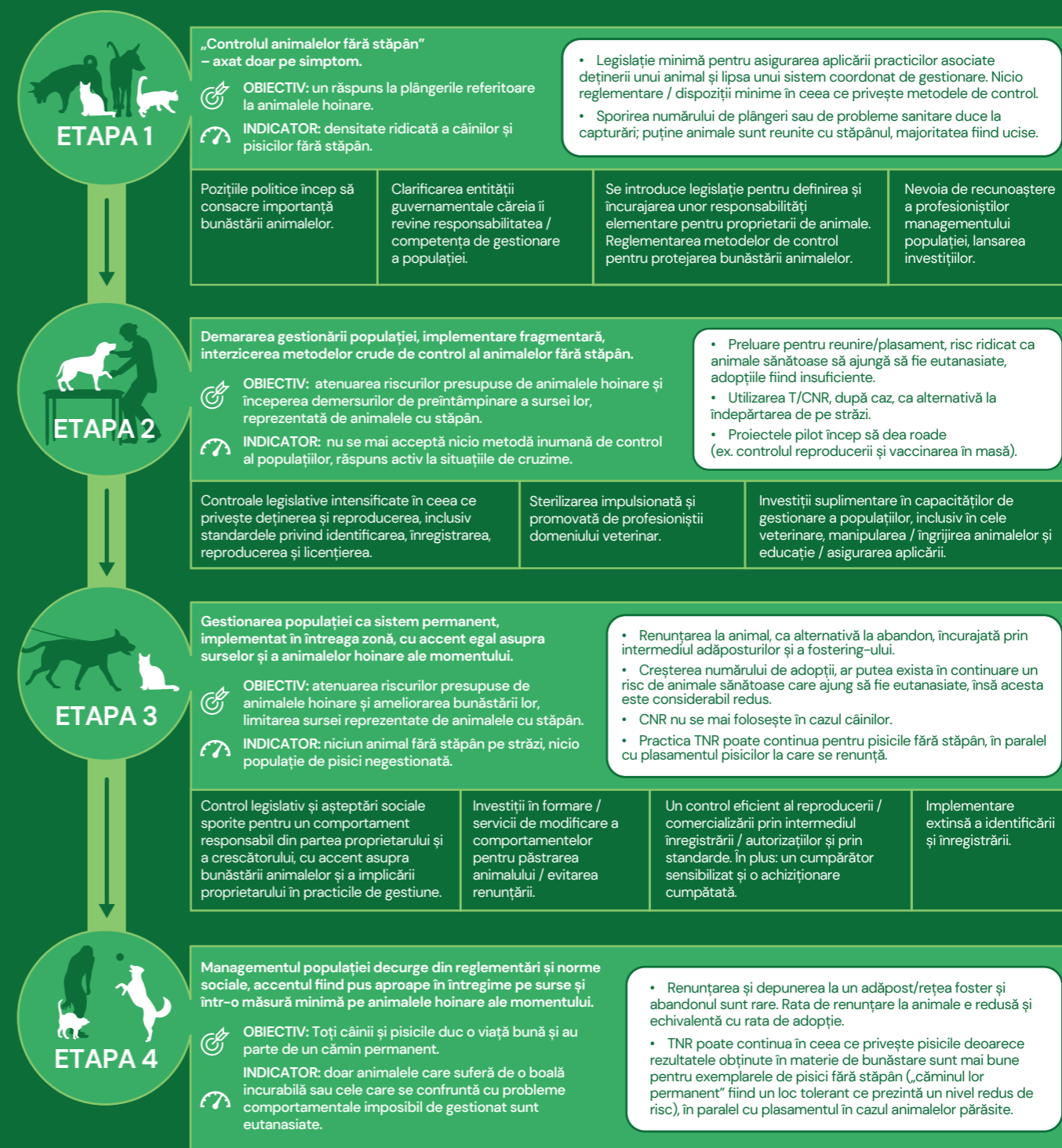
8

ETAPELE GESTIONĂRII POPULAȚIEI

Deoarece gestionarea populațiilor reprezintă un serviciu comunitar permanent care trebuie să se poate adapta în timp, ca răspuns la modificările de la nivelul dinamicii populațiilor de câini și pisici și la așteptările comunității, aceasta poate fi percepută ca fiind un parcurs sau o progresie etapizată. Aceste etape nu sunt prescriptive și trecerea de la o etapă la următoarea riscă să nu fie omogenă la nivelul aceleiași țări, putând exista localități sau regiuni cu un progres mai rapid sau

mai lent decât al majorității. Cu toate acestea, conceptul de progres poate fi util și motivant pentru politicieni și comunități deopotrivă.

Diagrama de mai jos prezintă cele 4 etape principale și acțiunile/rezultatele necesare pentru trecerea la etapa superioară. Fiecărei etape îi este asociat un succint obiectiv, un indicator unic măsurabil și o descriere a principalelor servicii, cu albastru.

Membri ai Grupului de lucru pentru animale de companie

Președinte:

Petras Auštrevičius MEP (Renew Europe, LT)

Copreședinți:

Manuela Ripa MEP (Greens/EFA, DE)

Martin Hojsík MEP (Renew Europe, SK)

Membrii:

Tiziana Beghin MEP (NA, IT)

Marina Kaljurand MEP (S&D, EST)

Michal Wiezik MEP (Renew Europe, SK)

Jadwiga Wiśniewska MEP (ECR, PL)

Membrii consiliului de administrație al Intergrupului pentru bunăstarea animalelor

Președinte:

Tilly Metz MEP (Greens/EFA, LU)

Președinți de onoare:

Anja Hazekamp MEP (The Left, NL)

Sirpa Pietikäinen MEP (EPP, FI)

Vicepreședinți:

Sarah Wiener MEP (Greens/EFA, AT)

Emil Radev MEP (EPP, BG)

Niels Fuglsang MEP (S&D, DK)

Pascal Durand (Renew Europe, FR)

Maria Noichl MEP (S&D, DE)

Manuela Ripa MEP (Greens/EFA, DE)

Eleonora Evi MEP (Greens/EFA, IT)

Petras Auštrevičius MEP (Renew Europe, LT)

Jadwiga Wiśniewska MEP (ECR, PL)

Francisco Guerreiro MEP (Greens/EFA, PT)

Martin Hojsík MEP (Renew Europe, SK)

Michal Wiezik MEP (Renew Europe, SK)

**EUROGROUP
FOR ANIMALS**

Secretariatul Intergrupului este asigurat de Eurogroup for Animals, o organizație neguvernamentală non-profit cu sediul la Bruxelles.

Intergrupul nu primește nicio sponsorizare comercială sau privată și nici asistență financiară din partea altor instituții ale UE.

animalwelfareintergroup.eu